

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Beati P. Philippi Nerii Florentini. Congregationis Oratorii Fvndatoris

Gallonio, Antonio

Mogvntiæ, 1602

De Beati Philippi Virtvtibvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43172

Eodem anno Alphonſus Vicecomes Ceruiæ Episcopuſ, qui ſubinde in Cardinalium Collegium eſt cooptatus, veſtem hoſericam villoſam, cocineam ex ſpolijs Sinan Turcicæ claſſis Præfecti, opere phrygio ſanè mirabili, floſculis aureis, atque argenteis pulchrè, ſcitèque diſtinctam Philippo donum tulit.

DE BEATI PHILIPPI
VIRTUTIBVS.

 VM ſuperioribus libris de quibuſdam Beati Philippi virtutibus, vt ſeſe occaſio dedit, ſermo habitus ſit, nunc de cæteris curſim dicendum. Ab humilitate igitur initium faciam de qua etſi admiranda prædicantur multa, ex eis tamen ne longitudine ſermonis lectorem tædio afficiam, pauca ſeligam, quibus narretur aliquid.

Humilitas.

Humilitatis studium in eo eximium fuit: hanc perpetuò amavit, hanc amplexus est, hanc constanter tenuit: humilitate virtutes conseruari, contrà ea perdita deperdi, destruiq; omni asseueratione affirmabat; hanc ipsam præterea alijs commendare consueuerat, vt cæterarum caput, fontem, custodēque virtutum.

De se ipse, suisq; rebus ita abiectè, & demissè sentiebat, vt se mortaliū omnium infimum putaret: nihil perferebat, audiebatque grauius, quàm se coram laudari, ac sanctum dici, hisque respondere solitum scimus faxit Deus, vt is sim, quem dicitis. O me miserum! Quot virgines, quot rustici homines apud Deum maiorem Philippo gloriam consequentur? nullarum prorsus virium, nulliusque sanctitatis se esse prædicabat. Cum se stipatum ciuiū agminibus,

nibus,

nibus, cum studijs hominum florētem videret, affici se summo dolore dicebat, quòd excitæ de sua sanctitate hominum opinioni non responderet: quid enim causæ erat, quòd tanto cum animi sensu, ac dolore in illas persæpe voces veræ humilitatis indices irrumperet? Nihil vnquam egi dignum beata vita: sentio me vnum esse ex omnibus Deo ingratiſſimum, & omnes mihi esse ad virtutem, ac pietatem incitamento.

Æger dicere solitus erat; si vita superstes erit, ad meliorem frugem me conuertam: Diuinam potentiã satis mirari non poterat, vt quæ eius opera, cui nullæ, vt dicebat, vnquã fuere vires, ad animorum conuersiones vsa sit.

Congregationis auctore, vt erat, se haudquaquam iactabat: quòd dicebat, hanc Societatem condidi, quòd multos à miserabili errore ad verum saluris iter reuocaui, ne pu-

tetis id mihi tribuendum esse, imo in hoc & meam imbecillitatem magis, & diuinam potentiam agnoscite, quæ villissimi famuli opera, & nihilo (vt ipse aiebat) perfecisset hæc omnia: quod factū est, Deus ipse fecit; nunquam Congregationem instituere mihi in animo fuit.

Rogatus postremo vitæ tēpore, vt Martini instar Dominum in hanc sententiam rogaret; si populo tuo sum necessarius, non recuso laborem: absit à me, confestim respondit, vt ita orem: nō enim is ego sum, qui mortalium saluti prodesse me posse confidam.

Baronio, qui eius confessiones excipiebat, id sibi ex animo dolere dicere solitus erat, quòd tãti ab hominibus fieret; illud adiungens frequentissimè se Dominum rogasse, ne per eū miracula patraret: quòd si aliquod fieri obtigisset, id non sibi, sed fidei illorum, qui experti erant,

acce-

acceptum referendum esse.

Ex hoc ipso fonte sui ipsius despicientia fluxit, qua mirificè in omni vita delectatus est: honores, dignitatesque quàm qui maximè, omni tempore fugit: sciebat enim nullos honores animum satis explere, beatumque efficere: præter paupertatem enim, & sui ipsius despicientiã, rerum omnium contemptum, vitamque priuatam, nihil sibi repererat, quod placeret.

Admiranda quamquam agebat, admirandus tamen videri noluit. Eius rei illud certissimo est argumẽto, quòd magna cum operaretur, stultitiæ simulatione instituto suo tegens sapientiam, hominum plausus subterfugiebat, Apostoli sententiam secutus; Qui vult sapiens esse, stultus fiat. O hominem verè diuinum! qui magis bonus esse, magni Ephrem Syriã imitatus exemplum, quam videri voluit, amavit, omniq; ope contendit.

1. Corint. 3.
De Ephrẽ
Gregorius
Nyssenus

Verborum simplicitate delectabatur: composita, blanda, atque aulica verba minimè cupiebat; secum enim sine fūco, more maiorum agi volebat.

Ægrè admodum ferebat, cuiusque ordinis homines etiam infimæ fortis vel aperto capite coram se stare, vel ad manus sibi deosculandas accedere.

Tandem vt ad pauca redeam, ac mittam multa, quæ enarrare possem lectu, scituque dignissima: Hæc firma eius erat intentio, hoc animi propositum, vt non modò amicos externos, sed domesticos etiam seria iocis interdum permiscens, quantum posset, suam celaret sanctimoniam.

Paupertatis amor.

PAupertatem & laicus, & sacerdos perpetuò coluit.

Florentiæ cum esset, magnam rei familiaris iacturam, quam repenti-

num

num incendium abstulerat, constā-
ti animo tulit.

Romam vbi venit, nihil vnquam
neque à suis, neque ab alijs petijt,
paupertate ipsa ad frugem captan-
dam vsus.

Paupertatis demum quanto de-
siderio teneretur, & in adolescentia
significauit in contēnenda auūculi
hæreditate, & in vltimo vite tem-
pore, cum oraret Deum assiduè, ad eū
paupertatis statum ipsum adduce-
ret, vt nummo argenteo egens non
reperiret, qui illi daret: quod tamet-
si consecutus non est, meritum ta-
men eius rei apud Deum, quod ope-
ri respondet, non amisit.

Orandi assiduitas.

PRecationibus intētus ea afficie-
batur voluptate, vt si libitum il-
li fuisset, nunquam ab orandi stu-
dio cessasset: Hinc quod habebat
vacui temporis, totum obsecratio-
nibus impēdebat; quinimo siue sta-
ret,

ret, siue federet, siue inambularet, aut quid aliud ageret domi, forisq; orationi ita deditus erat, vt non solum quicquid in se erat corporis, & cordis, verum etiam operis, & temporis precationi dedicasse videretur.

Orandi assiduitate illud consecutus erat, vt iam pateretur magis diuina quam ageret.

Deo vbi per contemplationem se coniungere volebat, eius amore vulneratus, hominis instar viribus infirmis, lectulo plerumque cogebatur decumbere, facieque ad cœlum versa, & spiritu psallebat, & mente: cumque in meditatione eius exardesceret ignis, totus, vt dictum alibi est, commouebatur, totusque vi flammæ cœlestis incallescerebat. erat eius corporis infirmitas (si diuini Amoris vim imbecillitatem dicere fas est) quæ ex diuino, cœlestique ardore procederet, non virium imbecillitate.

Mos

Mos illi erat vel oratione ad multam noctem protrahere, vel totas etiam noctes infomnes producere.

Loca ab arbitris remota, sublimiaq; vtpote cōtemplationi aptiora libentius incolebat.

Donum lacrymarum.

Lacrymis adeò abundabat, vt in singulas propemodum preces confestim erumperent.

Ex Christi Domini Nostri vitæ, mortisque meditatione tantos percipiebat luctus, quantos ferre vix posset.

Aliorum dicta non secus ac si sua essent, deplorabat grauissimè.

Acerbissimæ Christi mortis nomen audire vix poterat, quin fluerent ex oculis lacrymæ.

Ei demum fletui perenni quidè, atque vberrimo sese dederat, vt qui illum ita deflentem deprehenderint, pro miraculo habuerint, cum oculorum aciem amisisse.

Sed

Sed absoluamus caput hoc exemplo. Gregorio Decimo quarto Summo Pontifice grauissimè æger cum esset, cyathum succi gallinacei, quem manu tenebat, ori nūquā admouere potuit; namque repentina de Christi Domini nostri morte cogitatio adeò eius perculsit animum, vt illico magno cū lacrymarū imbre clamaret: Tu mi Christe, Tu, qui Dominus es, in cruce, ego qui seruus, in lectulo! tu sine ministris, consolationibus spoliatus in cruce pendes, ego hic in lectulo iaceo tot stipatus filijs, qui mea solius solliciti sunt causa, vt me vnum expleant! & hæc cū diceret, lacrymas, quæ vbertim ex oculis manabant, fletumq; cum singultibus cohibere non poterat.

Mansuetudo.

EA erat animi mansuetudine, vt irasci nesciret: suos, aliosque vbi opus erat, maxima lenitate,

dexte-

dexteritateque corrigebat: ad eam quidem, vt vno verbo absoluam, animi moderationem deuenerat, vt ipsos iræ motus compresserit, vicerit, compressosque in sua habuerit ditione, ac potestate.

Siquid præciperet, rogati similior erat, quàm iubenti; nihil enim asperè imperabat: quippe iubere sic solitus erat: hoc agito: fac amabo te isthuc: hoc ego pro te faciam, si tibi graue videtur; vellem tibi hoc munus imponere, quid respondes?

Amicos tam domesticos, quam externos ita læto intuebatur vultu, vt vel ex hoc vno quiuis facile cognosceret, quæ esset eius erga omnes humanitas, quæue mansuetudo. Vultus hilaritate omnium ad se animos comitatis dulcedine adiuncta alliciebat.

Cum ijs, quibuscum erat, iucundos semper, gratosque miscebat sermones. Verùm in his reb⁹, quod arduum est, id à Domino munus

acce-

acceperat, vt quicquid vel faceret,
vel diceret, totum sanctimoniam
redoleret,

Prudentia.

1. Corin. 4.

ORnauit Deus Philippum sum-
ma prudētia, quæ maxime re-
bus ad Dei gloriā agendis, atq; con-
siliis dādis eminebat. Hanc ille vir-
tutem vt occultaret, simplicem se,
stultumque simulabat, vt tandem
cum Apostolo diceret: Nos stulti
propter Christum. Hoc ergo vnum
manibus, pedibusque obnixe co-
nabatur, vt summam prudentiam
specie quadam assimulatæ simpli-
citatē, atque stultitiæ tegeret.

Tanquam ad magistrum, ducem,
auctoremque consiliorum ex omni
hominum genere ad ipsū conflue-
bant quotidie: Illum è prima nobi-
litate viri, illum Religiosi, illum
Principes de rebus grauiſſimis, ac
plane difficillimis consulebant.

Consilia, quæ ille dabat, non pru-
dentia

dentia magis plena, quam salutis erant.

In dignoscendis animis hominũ, promouendisq; ad Christianas virtutes prudentia valebat plurimũ, vnumquenque regebat, cuiusq; naturæ primũ habita ratione: ad omnium quippe voluntatẽ, vt omnes ad Christum alliceret, sese, quoad liceret, accommodabat: sua quippe, vt aiunt, esca quenque piscari contendens.

De spirituum discretionem, deq; affectibus moderandis scientiam habuit maximam, ex qua eius in rebus spiritualibus iudicandis, ordinandisq; dignoscebatur peritia, subtilitas, atque perspicacia. Harum rerũ plurima habemus exempla: sed cũ de omnibus longum sit dicere, ea missa facio.

Multus esẽ, ac tẽdij plenus, si per singula virtutum genera ire vellem, eo vel maximè, quòd quẽalibi dixisse me memini, iterare cogerer, ergo

in id vitium ne incurram, taceo hominis virginalem integritatem, in aduersis tolerantiam, in susceptis negotijs constantiam, demumque cæteras virtutes planè heroicis.

Vnum hoc adijciam de illius in proximos charitate (de eius enim in Deum amore satis iam à me dictum est) tanto peccatores ad Christum adiungendi flagrasse desiderio, ut postremo vitæ tempore flagellis se cædere, pœnisque voluntarijs affligere, eos modò Christo lucraretur, cuperet: flagitiosorum hominum ita frangebatur misericordia, ut eos intuitus se continere nequiret, quin multas profunderet lacrymas internæ charitatis præclarissima testimonia.

Atque hæc de Philippi vita dicta sint satis, cuius narrationem hoc anno Iubilei millesimo sexcentesimo Deo iuuante cōcludimus; anno inter cæteros insigni, & memorabili,

tum

tum quoniam hoc tempore maiora
quotidie Romanorum ciuiũ, Prin-
cipum vitorum, Præfulumque in-
signium opera pietatis existunt: tum
præcipuè quòd Clementis Octau-
Pontificis Maximi in excipienda ex
totius Orbis terræ partibus confluẽ-
te ad Urbem multitudine, suble-
uandaq; pauperum peregrinorum
inopia paterna charitas Ciuibus
iam antè notissima, nunc exteris
gentibus, ac nationibus magis, ma-
gisque innotescit: Ad quorum etiam
commoditatem nouum aduenis
Sacerdotibus hospitium aperuit. ibi
eius, cuius vices gerit, exemplo,
conuiuis frequenter pedes abluere,
abstergere, deosculari etiam, &
discumbentibus illis mentæ bene-
dicere non dedignatur. Sed hæc le-
uiter à nobis percurfa aliorum in-
dustria exactius persequenda relin-
quimus.

Respice tu interim de cælo San-
cte Pater (te enim nunc alloquor)

ex illius Montis celsitudine in huius Vallis humilitatē; ex illo quietis, & tranquillitatis portu, in calamitosū hoc mare, & vide illis benignissimis oculis, quibus huius sæculi discussa caligine clarius omnia intueris, & perspicias, & visita custos diligentissime vineam istam, quam posuit, & plantavit dextera tua tanto labore, sudore, periculis. Ad te itaq; confugimus; a te opem petimus; tibi nos penitus, totosq; tradimus; te nobis Patronum, & defensorem adoptamus: suscipe causam salutis nostræ; tuere clientes tuos; te ducē omnes appellamus: rege contra dæmonis impetum pugnantem exercitū: ad te pientissime Rector vitæ nostræ deferimus gubernacula; rege nauiculā hanc tuā, & in alto collocatus auerte omnes cupiditatum scopulos, vt te duce, te directore incolumes ad illum æternę felicitatis portum peruenire possimus.

LIBRI TERTII FINIS.

INDEX